

DEENS VERNUFT MET GROOT(S) GELUID

Wat is het toch, dat Denemarken zo koppelt aan goede hifi-systemen? Ook de componenten van het Kopenhaagse Gato Audio voldoen onbeluisterd al aan het imago van een klasseproduct. We legden de DIA 400-S versterker en de FM-15 luidsprekerstet samen op de pijnbank, in liefde verbonden. Past de klank in het vaarwater van het uiterlijk?

Eigenlijk is de thuisbasis Herlev, een plaatsje dat tegen Kopenhagen aanschuurt. Herlev staat te boek als een buitenwijk van de hoofdstad en ligt ook in een regio die in Denemarken wordt aangeduid met Hoofdstad (Hovedstaden), maar de plaats is sinds de gemeentelijke herindeling van 2007 zelfstandig gebleven. Kleinschaligheid is iets dat de Deense cultuur kenmerkt en ze met Nederland gemeen heeft, evenals grootschalige, bloedige avonturen als Vikings in boten en VOC-geboefte in galjoenen. Deze kleinschaligheid verhindert de Denen echter niet om kwaliteit op wereldniveau te ontwikkelen, zeker op het gebied van audio. Gato Audio springt tussen de bekende merken niet al te uitbundig in het oog. Ik moet ook bekennen dat dit mijn eerste auditieve kennismaking is met deze hifi van Deense bodem. Toch bestaat het merk al enkele decennia en heeft het inmiddels de nodige expertise verworven, evenals een niet geringe collectie puike reviews

binnen en buiten Europa. Wat Gato Audio op papier al onderscheidt van andere merken in deze prijsklasse is dat men zich zowel richt op de ontwikkeling van voor- en eindversterkers (al dan niet onderbracht in een DAC) als op diverse luidsprekermodellen. Het merk voert een aantal versterkers in het programma, waaronder een MOS-FET monoblok en een geïntegreerde versterker met dezelfde techniek. Daarnaast zijn er twee multichannel Klasse-D eindtrappen, de vier-kanaals DPA-4004 en de zes(!)-kanaals DPA-2506. Gato Audio heeft twee geïntegreerde versterkers met DAC en Klasse-D eindtrap, waarvan we de zwaarste versie hebben beluisterd, de DIA-400S. Het verschil met kleine broer DIA-250S zit in het vermogen. De DIA-250S kan pochen met 2×250 Watt aan 8Ω en 2×500 Watt aan 4Ω . De DIA-400S doet daar nog een flinke schep bovenop: 2×400 Watt aan 4Ω en 2×800 Watt aan 4Ω . Zware jongens dus.

Monitor

Gato Audio heeft ook diverse luidsprekers in het programma. Naast twee varianten op het fenomeen boekenplankluidspreker is er de FM-9, die je tegen de wand bevestigt en een tweetal vloerstaanders. Importeur AVtunes was in de persoon van Edwin Roescher zo vriendelijk om twee sets luidsprekers te leveren: de FM-15 en de FM-30. De eerste valt onder de categorie boekenplank, de tweede is een vloerstaander. Na de eerste luistersessie bleek al snel dat de twee geluidmatig flink uiteenlopen en niet bijster veel met elkaar te maken hebben. Het gebruiksdoel is duidelijk verschillend. Om die reden is besloten de FM-15 met de DIA-400S samen in één verhaal onder te brengen en een bespreking van de FM-30 te reserveren voor een aparte luistertest, samen met diverse versterkers. In dit verband beperken we ons dus tot de FM-15. Je kunt je zo langzamerhand afvragen wat een luidsprekerfabrikant voor ogen heeft bij het begrip 'boekenplank', als men een model onder die noemer op de markt brengt. Ik heb de nodige boekenplanken in huis, maar er is er niet één geschikt om de FM-15 op te zetten. Even los van de hoogte van 35 cm en de diepte, die maar liefst bijna 34 cm bedraagt inclusief de aansluitpunten (voor de pluggen van de luidsprekerkabels moet je er nog zeker 3 à 4 centimeter bij optellen) is het gewicht van de FM-15 niet van dien aard dat je dit aan de eerste de beste boekenkast van Ikea zou

toevertrouwen. De importeur was me voor, en repte wijs en vooruitziend van 'monitor' in plaats van het door de manuals en brochures van Gato Audio gebezigde 'Bookshelf Loudspeaker'. Deze vooruitziende blik ging gepaard met de levering van twee sets standards, een bijna vijftig cm hoge variant en een door de importeur getunede versie waarmee de luidspreker op bijna tachtig cm hoogte komt. Beide standards zijn van het merk NorStone. Ook in ander opzicht getuigt de term van Edwin Roescher van een vooruitziende blik. Het karakter van de FM-15 vertoont overeenkomsten met de af luistermonitor in de studio, waarover later.

Gelikt

Terug naar de DIA-400S. Een dergelijke geïntegreerde versterker, met DAC, streamingsoftware en mega eindtrap heeft uiteraard een waslijst aan connectiviteit. De belangrijkste highlights: de DAC kan separaat worden uitgestuurd, middels de bekende RCA uitgangen maar ook professioneel, via vergulde en gebalanceerde XLR Neutrik aansluitingen. Hetzelfde geldt voor de ingangen: zowel RCA cinch als XLR, aangevuld met een optische Toslink, coax en USB-aansluiting. De ingangen zijn dus zowel analoog als digitaal. De signaaluitgangen zijn uitsluitend analoog, omgezet door een state-of-the-art Burr-Brown PCM 1794 D/A converter. De

vormgeving van de versterker is opvallend en heeft aan menig bezoeker van mijn appartement de nodige positieve reacties ontlokt, variërend van 'gelikt' en 'gaaf' tot 'dat ziet eruit alsof het heel goed klinkt'. Onze hoofdredacteur heeft aan het uiterlijk een nogal sexueel getinte kwalificatie gegeven die zeer positief is bedoeld, maar niet voor herhaling vatbaar. Vraag me af of hij er in MeToo-verband mee weg zou zijn gekomen. De versterker is met een lengte van 42 cm nogal ruim bemeten in de diepte, en ook aan deze achterkant dient er nog zeker vier centimeter speling voor de pluggen in acht te worden genomen. Gekoppeld aan het gewicht van 10 kg moet je dan ook concluderen dat dit apparaat eveneens niet geschikt is voor welke boekenplank dan ook.

Titanenstrijd

Al na het klinken van de eerste tonen is duidelijk dat deze set nogal afwijkt van gangbare hifi. Om te beginnen is het resultaat wat sterker dan gebruikelijk afhankelijk van de positionering. De documentatie geeft het al aan en het klopt. De afstand tot de achterwand is niet al te kritisch, een heel fijne constatering, maar alles dat met toe-in, snijpunt, stereobeeld, hoogte, hoek en oorafstand te maken heeft luistert behoorlijk nauw. De bijgeleverde stands spreken in dit verband ook een belangrijk woordje mee. De 50 cm hoge NorStone's voldoen prima, maar de getunedede versie van Edwin die 30 cm hoger is klinkt een stuk beter. Wat is beter? Wat is mooier? Deze set voldoet in veel opzichten aan wat mij zo aanspreekt in hifi en dat is, uiteraard, strikt persoonlijk en buitengewoon subjectief. De dynamiek van de versterker, de kwaliteit van de conversie, gekoppeld aan het karakter van de luidspreker leveren een klankbeeld op dat uitgesproken analytisch is en knalt van alle kanten. Het gaat te ver om de FM-15 als studiomonitor te betitelen, maar als referentie voor musici hoe het werk in de huiskamer kan klinken zonder dat typische hifi filter slaat deze luidspreker de spijker recht op de kop. Heb bovendien zelden een monitor gehoord die zo ruimtelijk klinkt. Zelfs zonder Q-sound had ik bij tijd en wijle de indruk dat instrumenten buiten het stereobeeld waren geplaatst. Je zou dan een boom kunnen opzetten over de vraag of het stereobeeld niet gewoon zo breed mogelijk is gemaakt. Dat laat ik voor nu even in het midden, maar het is een feit dat de FM-15 het wel allemaal kan weergeven. En daar word ik heel blij van. Dat deze versterker ook erg goed is en een belangrijke rol in het geheel speelt moge duidelijk zijn. Heb daarom, om de

proef op de som te nemen, DAC plus eindtrap in wisselende combinaties vervangen door de Mytek Brooklyn DAC plus Mytek Brooklyn versterker. Over beide producten van Mytek ben ik heel enthousiast. De Deense versterker is bovendien, net als de kompaan uit New York, van het type Klasse-D. Het resultaat? Welnu, beide sets doen het erg goed met de FM-15 en dat geldt ook voor de combinaties. Heb een lichte voorkeur voor de klank van de DA-conversie in de Mytek en de Brooklyn versterker is toch wat dynamischer in het mid-laag. Ook dit is persoonlijke voorkeur en ach, binnen de context van deze Titanenstrijd gaat het om relativering en details. Maar toch. Overigens is dit de eerste Klasse-D versterker na de Brooklyn die mij zeer imponeert. De prijs van de DIA-400S is €5.590. Da's pittig, maar met deze klank en mogelijkheden terecht. De FM-15 kost €2290 per paar. Gezien het klankbeeld en de prestaties meende ik een veel duurder luidspreker thuis te hebben mogen ontvangen. Wie de huiskamer wil omtoveren tot een dynamisch klinkende studio met een kamerbreed stereobeeld kan ik deze set dan ook van harte aanbevelen.

Meer informatie op de website van de importeur
www.avtunes.nl

